

Asia: SYKE/2023/944-1

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Fyrskeppet-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta - hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ruotsin talousvyöhykkeelle Selkämerelle suunnitellun Fyrskeppet -merituulivoima-alueen hankevastaava on aiemmin laatinut hankkeesta ympäristövaikutuksen arviointiselostuksen, josta pyydettiin lausuntoja. Hankevastaava on laatinut vastineen Suomessa ja Ruotsissa kerättyyn lausuntopalautteeseen. Nyt Suomen ympäristökeskus pyytää aiemmin lausunnon antaneilta tahoilta mahdollista palautetta hankevastaavan vastineeseen. Luonnonvarakeskus (Luke) ottaa tässäkin lausunnossaan kantaa vain omaan toimialaan liittyviin asioihin.

Aiemmassa ympäristövaikutusten arviointiselostusta koskevassa lausunnossaan Luke kiinnitti huomiota siihen, että Pohjois-Pohjanmaalla pesivän merihanhen ja Suomessa vaarantuneeksi luokitellun taigametsähanhen muuttoreitit osuvat uusien GPS-seuranta-aineistojen perusteella samoille seuduille hankealueen kanssa. Asiaan ei ole kiinnitetty huomiota arviointiselostuksessa eikä hankevastaavan vastineessa. Luken käsityksen mukaan tästä asiasta tulisi edelleenkin hankkia lisää tietoa. Samalla tulisi pohtia myös mahdollisia yhteisvaikutuksia, kun Selkämeren alueella on suunnitteilla useita muitakin tuulivoimahankkeita.

Luke myös katsoo edelleen, että kahden kilometrin puskurivyöhyke Fingrundet Östra Bankenin Natura 2000-alueen ja lähimpien turbiinien välillä lienee turhan kapea. Suunniteltu tuulivoima-alue olisi lähes kiinni Natura 2000 -alueessa noin 20 kilometrin matkalta luoteesta pohjoisen kautta itään. Tämä Natura 2000 -alue on jäätilanteen salliessa todennäköisesti tärkeimpiä allin talvehtimisalueita Selkämerellä. Ainakin huonoissa näkyvyysolosuhteissa lienee olemassa riski, että alueella matalalla kiertelevät allparvet törmäilevät vieressä sijaitseviin turbiineihin.

Aiemassa lausunnossaan Luke kiinnitti huomiota myös siihen, että hankealueen vieressä sijaitsevan Natura 2000-alueen merkitystä silakan kutualueena ei ole kunnolla selvitetty. Vastineessa vähätellään Natura-alueen mahdollista merkitystä silakan kutualueena. Vähäistä merkitystä perustellaan mm. sillä, että Helcomin (2021) mukaan Fingrundetin potentiaaliset ja todennäköiset kutualueet muodostaisivat 0,96 % Pohjanlahden silakan kutualueista. Kyseisestä julkaisusta ei tuollaista tietoa löydy. Silakan kutualueista Pohjanlahdella ei ole järjestelmällisesti tietoa kerätty eikä niitä kunnolla tunneta. Kevätkutuisen silakan tiedetään kutevan laajalti rannikolla ja saaristossa,

mutta Itämeren eteläisemmistä osista peräisin olevien havaintojen mukaan syyskutuisen silakan kutualueet ovat ulompana merellä sijaitsevia matalikoita. Laajoja ulkomatalikoita Selkämerellä on Fingrundetin lisäksi vain muutama. Asiasta ei ole luotettavaa tietoa olemassa, mutta on mahdollista, että juuri nämä ulkomatalikot ovat Pohjanlahden syyskutuisen silakan (osapopulaation) kannalta ratkaisevan tärkeitä alueita. Siksi tässä yhteydessä pitäisi kiinnittää enemmän huomiota alueen mahdolliseen merkitykseen syyskutuisen silakan kutualueena, mutta asia on edelleenkin jäänyt kunnolla selvittämättä. Alueella on yritetty selvittää kututapahtuman (vedessä olevien kalojen sukusolujen) esiintymistä eDNA-menetelmällä, jonka luotettavuus kutualueiden todentamisessa avomerellä on vähintäänkin kyseenalainen. Näytteitä on syksyn ajalta ainoastaan kahdelta päivältä (05.09.2022 ja 21.10.2022) eli aivan liian harvoilta ajankohdilta. Luke katsookin edelleen, että Fingrundetin Natura 2000-alueen merkitys silakan (erityisesti syyskutuinen) kutualueena tulisi ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä kunnolla selvittää.

Thessler Sirpa
Luonnonvarakeskus

Lappalainen Antti
Luonnonvarakeskus

Asia: SYKE/2023/944-1

Lausuntopyyntö koskien Ruotsin talousvyöhykkeelle suunniteltavan Fyrskeppet-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiselostusta ja lupahakemusta - hankevastaavan vastaus aiempiin lausuntoihin

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Varsinais-Suomen ELY-keskus on aiemmin lausunut Fyrskeppet-merituulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus) sekä ympäristölupahakemuksesta. Suomen ympäristökeskus on pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta lausuntoa hankevastaavan vastineeseen, joka perustuu Suomesta saatuun kuulemispalautteeseen.

Edellisessä lausunnossaan Varsinais-Suomen ELY-keskus toi esiin, että olisi tärkeää selvittää, voiko tuulivoimahanke yhdessä muiden hankkeiden kanssa vaikuttaa EU:n meristrategian vedenalainen melu -kuvaajan tilaan. Hankevastaavan vastineessa tuodaan esille, että Ruotsissa ei ole vahvistettu raja-arvoja tai ohjeita melutasojen kaloihin liittyviin kynnysarvoihin. Vaikka yksittäisen tuulivoimahankeen merkitys laajan merialueen vedenalaisen melun tilaan ei välttämättä olekaan merkittävä, yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa voivat aiheuttaa merkittäviä, rajat ylittäviä vaikutuksia. Ruotsin tulisi myös kansallisesti noudattaa EU:n TG Noisen ohjeistusta (Joint Research Centre, European Commissio, 2023, Setting EU threshold values for impulsive underwater sound, doi: 10.2760/60215). Muilta osin Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että YVA-selostuksesta ja lupahakemuksesta esitetyt tarkennustarpeet on pääosin huomioitu ja niihin on asianmukaisesti vastattu.

Lillunen Anu
Varsinais-Suomen ELY

Mäkeläinen Sanna
Varsinais-Suomen ELY - Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue